

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าและปาก ระดับความรู้เรื่องโรคมือเท้าและปาก และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าและปากของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ทั้งหมดจำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาพัฒนาและสร้างขึ้นเอง โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน และนำไปทดสอบความเชื่อมั่นกับผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรู้เรื่องโรคมือเท้าและปากของผู้ดูแลเด็ก เท่ากับ 0.7763 แบบสอบถามข้อมูลพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าและปากของผู้ดูแลเด็ก เท่ากับ 0.7867 และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าและปากของผู้ดูแลเด็ก เท่ากับ 0.7886 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์โดยใช้วิธี Stepwise Multiple Regression Analysis

ผลการศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมการป้องกันโรค ผู้ดูแลเด็กพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าและปาก โดยรวม อยู่ในระดับดี ร้อยละ 65.1 โดยผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมด้านอนามัยส่วนบุคคล ด้านการดูแลเด็ก และด้านการทำความสะอาดทั่วไป อยู่ในระดับดี
2. ระดับความรู้เรื่องโรคมือเท้าและปาก ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 69.8 รองลงมา คือ ระดับสูง ร้อยละ 16.3 และระดับต่ำ ร้อยละ 13.9
3. ปัจจัยเสริมที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าและปากของผู้ดูแลเด็ก ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ และการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองเด็กและองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้ดูแลเด็กมีระดับการได้รับการสนับสนุน อยู่ในระดับปานกลาง
4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรค ด้านอนามัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การได้รับการอบรมความรู้เรื่องศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ ขณะเป็นผู้ดูแล และการมีเครื่องมือในการทำ ความสะอาดครบถ้วน ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ และการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองเด็กและองค์กรส่วนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปรของพฤติกรรมด้านอนามัยส่วนบุคคล ได้ร้อยละ 83.4 ปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก
5. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรค ด้านการดูแลเด็ก คือ ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การแยกของใช้ส่วนตัวของเด็ก ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองเด็ก และองค์กรส่วนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ซึ่งสามารถพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปรของพฤติกรรมด้านการดูแลเด็ก ได้ร้อยละ 77.9 ปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก
6. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรค ด้านการทำความสะอาดทั่วไป คือ ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การได้รับการอบรมความรู้เรื่องศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ ขณะเป็นผู้ดูแล การได้รับการศึกษาดูงาน การมีเครื่องมือในการทำ ความสะอาดครบถ้วน และการมีผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการฆ่าเชื้อโรค ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ และการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองเด็กและองค์กรส่วนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปรของพฤติกรรมด้านการทำความสะอาดทั่วไป ได้ร้อยละ 82.1 ปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

This study is to determine the protective behavior according to hand foot and mouth disease recommendation, and factors contributed to such protective behavior of nursemaid. The samples in this study are 43 nursemaid, Mae Tha District, Lamphun Province. The questionnaire was developed and designed by the author. The content validity was tested by 4 expert. And the questionnaire was performed reliability test 30 nursemaid of Nursery House in Pasang District, Lamphun Province. Reliability values were 0.7763, 0.7867 and 0.7886 for protective behavior, knowledge in hand foot and mouth disease and factors affecting protective behavior. SPSS for windows was used to analyze the obtained data using stepwise multiple regression analysis

The results of the study revealed that :

1. Combined nursemaid protective behaviors were in good level (65.1%). In detail, personal hygiene, children care and cleaning earned good score level.
2. Combined Knowledge of hand, foot and mouth disease degree in fair level (69.8%), followed by in good level (16.3%) and in poor level (13.9%).
3. Combined reinforcing factors in fair level In detail, support from officer and support from parents and local organization earned fair score level.
4. For factors affecting personal hygiene aspect in protective behavior. The enabling factors were learning and have tools for cleaning in nursery house, the reinforcing factors were support from officers and support from parents and local organization showing statistically significant correlation ($p < 0.05$) which all four factors were able to forecast or imply the personal hygiene protective behavior trend (83.4%). All factors showing positive correlation.
5. For factors affecting children care aspect in protective behavior. The enabling factor was management personal instrument for children, the reinforcing factor was the support from parents and local organization showing statistically significant correlation ($p < 0.05$) which two factors was able to forecast or imply the children care protective behavior trend (77.9%). All factors showing positive correlation.
6. For factors affecting normal cleaning in nursery house aspect in protective behavior, the enabling factors were the learning of good nursery house, learning from other nursery house, have tools for cleaning in nursery house and have products for kill germ. The reinforcing factors were support from officers and support from parents and local organization showing statistically significant correlation ($p < 0.05$) which all six factors were able to forecast or imply the normal cleaning in nursery house protective behavior trend (82.1%). All factors showing positive correlation.